

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Sayı : 68925832/610/

Konu: İzmir Milletvekili

Oktay VURAL'a ait

(7/50994) Esas No'lu Soru

Önergesi

22 Ekim 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 11/09/2014 tarihli ve 194436 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Oktay VURAL'a ait 7/50994 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya dair cevabi bilgi ve değerlendirmeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK:

Cevap Yazısı: (2 sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN OKTAY VURAL'A AİT (7/50994) ESAS NO'LU SORU
ÖNERGESİNE CEVAP

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi hükümleri ile 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa tabi hizmet süreleri bulunanlar hakkında, 5510 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılması ve bunların aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun hükümleri dikkate alınarak 5510 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre işlem tesisinin gerektiği açıkça belirlenmiştir.

5434 sayılı Kanunun mülga 75 inci maddesi hükmüne göre, kendisinden aylık bağlanacak olanların ölümü tarihinde evli bulunmayan kız çocuklarına aylık bağlanmakta, evlenme dolayısıyla aylığı kesilmiş olanlardan sonradan boşanan veya dul kalanların da eski aylıkları yeniden bağlanarak ödenmekte, ölüm tarihinde evli olmaları sebebiyle aylık bağlanmamış kız çocuklarından bilahare boşanan veya dul kalanlara da bu tarihleri takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanmaktadır.

Aynı Kanunun mülga 93 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile aylık almakta iken evlenen dul eşlerin, ana ve kız ile erkek çocukların aylıklarının kesileceği, mülga 99 uncu maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile de emekli, adi malullük, vazife malullüğü ve dul ve yetim aylığı almakta iken kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların aylıklarının kesileceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 5434 sayılı Kanunun 94 üncü maddesindeki; "Bu kanunda belirtilen istisnalar dışında, iki yönlü aylığa hak kazananların tercih ettikleri aylıkları, Sandığa yazılı müracaatları takip eden aybaşından itibaren ödenir. Diğer aylıkları sürekli olarak kesilir..." hükmü ile de, 5434 sayılı Kanunda belirtilen istisnalar dışında, iki yönden aylığa hak kazananların tercih ettikleri aylıkların müracaatlarını takip eden ay başından itibaren ödeneceği ve diğer aylıkların sürekli olarak kesileceği, iki yönden aylığa aynı zamanda hak kazananlara, müstahak oldukları tarihten itibaren fazla olan aylıkları ödeneceği belirlenmiş, aynı anda iki aylığın birden alınabileceği haller ise Kanunun 60, 68 ve 101 inci maddelerinde istisna hüküm olarak yer almıştır. 5434 sayılı Kanunun 60 ve 101 inci maddeleri ile emeklilik hakkı tanınan vazifelerde bulunmakta iken er olarak silah altına alınanların vazife malulü olmaları halinde veya er vazife malullüğü aylığı almakta iken emeklilik hakkı tanına vazifelere atananların emekliliğe esas vazifelerinden dolayı da emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanması halinde her iki aylığı birlikte alabilecekleri, 5434 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile de emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı alan veya iştirakçi olan dul eşin, ölen eşinden dolayı hak kazandığı dul aylığını da alabilmesi hüküm altına alınmıştır.

Görüleceği üzere, 5434 sayılı Kanuna göre iki aylığın aynı anda alınması istisnaları sayılmış, bu istisnalar arasında 5434 sayılı Kanuna göre dul aylığı alanların, aynı zamanda 5434 sayılı Kanun kapsamında vefat eden babalarından dolayı da yetim aylığı alma durumları sayılmamıştır. Buna göre, 5434 sayılı Kanun kapsamında, vefat eden eşinden dolayı aylık almakta olan dul eş, aynı zamanda yine 5434 sayılı Kanun kapsamında vefat eden anne veya

babasından dolayı yetim aylığı alamamakta, ancak diğer kanunlar veya statüler (506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 Sayılı Esnaf Ve Sanatkârlar Ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, 2925 Sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu vb.) kapsamında vefat eden anne veya babasından dolayı aylık almasına 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre engel bir durum bulunmamaktadır. Aynı şekilde, diğer kanunlar veya statüler (506, 1479, 2925 vb.) kapsamında vefat eden eşinden dolayı aylık almakta olan bir eşin aynı zamanda 5434 sayılı Kanun kapsamında vefat eden anne veya babasından dolayı yetim aylığı almasına da 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre engel bir durum bulunmamaktadır.

5510 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrası, 28 inci maddesinin ikinci fıkrası 29 uncu maddesinin birinci, ikinci üçüncü ve beşinci fıkrası, 40 nci maddesinde yer alan cetveli, 55 nci maddesinin ikinci fıkrası, 80 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası, 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi, geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrası, geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentleri ve geçici 4 üncü maddesinin ikinci ve dokuzuncu fıkrası hükümlerini, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar yönünden iptal eden Anayasa Mahkemesi, 30/12/2006 tarihli ve 26392 sayılı 5.mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan 15/12/2006 tarihli ve E.2006/111, K.2006/112 sayılı kararının, iptale ilişkin genel açıklama bölümündeki gerekçesinde özetle 5510 sayılı Kanunda, aynı hukuksal konumda bulunmayan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile bunlar dışında kalan sigortalıların kendilerine özgü özellikleri gözetilmeksizin aynı sisteme bağlı tutulmasının, Anayasa'nın 2. 10. ve 128. maddelerine aykırı olacağını belirterek kamu görevlileri için ayrı bir düzenlemenin yapılması gerektiğini vurgulamıştır. Anayasa Mahkemesinin anılan iptal kararı sonrasında, 17/04/2008 tarihli ve 5754 sayılı 5754 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5510 sayılı Kanunda iptal kararı gerekçeleri çerçevesinde değişiklikler gerçekleştirilmiştir.